

Zaaknummer: 49588-2022

Medewerker	:	Trijntje Tilstra
Team	:	Leefomgeving
Datum	:	20 oktober 2022
Portefeuillehouder	:	wethouder J. Compagner

BIJLAGEN:

- Plan van aanpak Omgevingsvisie: op weg naar een omgevingsvisie (zaak 50104-2022)
- Beantwoording moties (zaak 50104-2022)

AFSTEMMING MET

- team Bedrijfsvoering
 - financieel
- team Communicatie en Ondersteuning
 - Geen actieve communicatie, advies is om actief te communiceren zodra het plan van aanpak uitgevoerd wordt en concrete stappen in beeld zijn over hoe we de samenleving betrekken bij het opstellen van de omgevingsvisie.

- Actief openbaar
- Niet actief openbaar
- Actief openbaar, eerst contact met steller van deze adviesnota

ONDERWERP

Instemmen met definitief plan van aanpak Omgevingsvisie

BESLUIT burgemeester en wethouders

- 1 In te stemmen met het plan van aanpak omgevingsvisie en deze ter vaststelling voor te leggen aan de gemeenteraad;
- 2 In te stemmen met het raadsvoorstel waarin aan de gemeenteraad wordt voorgesteld het plan van aanpak vast te stellen;
- 3 In te stemmen met de beantwoording van twee moties vreemd aan de orde van de dag, die (mede) over de omgevingsvisie gaan.

SAMENVATTING

We zijn gestart met de voorbereidingen voor de omgevingsvisie voor Olst-Wijhe. De visie beschrijft de opgaven van de fysieke leefomgeving voor de lange termijn. We geven weer wat we belangrijk vinden in onze leefomgeving, welke ambities we voor die leefomgeving hebben, hoe we die prioriteren en waar en hoe we die realiseren. De omgevingsvisie is een samenhangend geheel van de verschillende thema's en beleidsterreinen die de fysieke leefomgeving raken, zoals woningen, spelen, natuur, duurzame energie, bedrijventerreinen en de openbare ruimte. De opgaven moeten een plek krijgen in de leefomgeving, terwijl de ruimte maar één keer te gebruiken is. Daar maken we in de visie keuzes in. De omgevingsvisie vervangt de Structuurvisie die in 2017 vastgesteld is.

We hebben een plan van aanpak gemaakt met een stappenplan en de uitgangspunten die van belang zijn voor het maken van de visie. Eén daarvan -en wat ons betreft een belangrijke- is het betrekken van de samenleving, want we maken de visie bij voorkeur samen met onze Olst-Wijhese samenleving en onze samenwerkingspartners. Tot slot: de omgevingsvisie is één van de instrumenten van de Omgevingswet die volgens de huidige planning 1 juli 2023 ingaat. De wet brengt veel wetten op het gebied van ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water samen. We hechten eraan om, ook los van de wet, een omgevingsvisie voor onze fysieke leefomgeving te maken. Want zoals genoemd, de huidige tijd met diverse complexe vraagstukken vraagt om een langetermijnvisie zodat we ons kunnen voorbereiden op de toekomst.

INLEIDING

Het plan van aanpak beschrijft hoe we de Olst-Wijhese omgevingsvisie opstellen en welke uitgangspunten we hanteren. Het doel van het plan van aanpak is hiermee de leidraad om de omgevingsvisie op te stellen, zowel voor raad, college als ambtelijke organisatie. De omgevingsvisie vervangt de huidige Structuurvisie 'ruimte voor initiatief en innovatie' die in 2017 vastgesteld is. Gaandeweg de uitvoering van de Structuurvisie is, mede door alle ontwikkelingen die op ons afkomen of al volop spelen, meer behoefte aan focus, integraliteit en afgewogen keuzes. De omgevingsvisie is de kans om dit verder uit te werken.

BEOOGD RESULTAAT

Vaststellen plan van aanpak omgevingsvisie.

KADER

Belangrijke kaders voor de omgevingsvisie zijn:

- *Omgevingswet*, die een groot aantal huidige wetten vervangt waaronder de Wet ruimtelijke ordening, Wet milieubeheer, Wet algemene bepalingen (Wabo), Crisis- en herstelwet (Chw) en Waterwet.
- *Plan van aanpak invoering Omgevingswet*
Op 29 mei 2017 heeft de gemeenteraad het plan van aanpak invoering Omgevingswet vastgesteld. Omzetting van het bestaande instrumentarium naar omgevingsvisie en omgevingsplan is daarin als thema benoemd. Het opstellen van een omgevingsvisie is één van de deelprojecten.
- *Structuurvisie 'Ruimte voor initiatief en innovatie'*
Op 4 december 2017 is de Structuurvisie Olst-Wijhe vastgesteld. De Structuurvisie geeft een goede analyse van Olst-Wijhe en haar kwaliteiten, en beschrijft ambities en doelen over de volle breedte van de leefomgeving.
- *Bestuursakkoord 2022-2026 'Focus & Verbinding' + Strategische Raadsagenda 2022-2026*
De Strategische Raadsagenda (SRA) en het Bestuursakkoord zijn uitgangspunt voor het handelen van het college en de gemeenteraad. De stukken geven de onderwerpen weer die opgepakt moeten worden deze bestuursperiode, waarvan een deel een plek moet krijgen in de omgevingsvisie. In het bestuursakkoord staat ook de samenhang tussen de omgevingsvisie en de 'dorpsontwikkelpannen 2.0' en de pilot die in het kader van de gebiedsgerichte aanpak op de Boskamp loopt. In het plan van aanpak omgevingsvisie wordt nader ingegaan op deze samenhang en hoe we deze processen slim kunnen combineren, bijvoorbeeld qua participatie.
- *Politiek-bestuurlijke focus*
De Raad stelde op 23 november 2020 de bestuursopdracht Heroverweging vast en vervolgens is gewerkt aan een politiek-bestuurlijke focus. Deze bestuurlijke focus voor Olst-Wijhe laat zich omschrijven als: *toekomstbestendige eigenzinnige regionale woongemeente aan de IJssel die de komende 10 jaar groeit met 1000-1200 woningen en die wordt gekenmerkt door groen, rust en sociale cohesie. Waar ruimte is voor innovatieve duurzame ontwikkelingen wat betreft wonen, de agrarische sector, economisch, recreatief en sociaal.* De raad stelde op 5 juli de kadernota vast waar de focus onderdeel van uitmaakte.
- *Provinciale omgevingsvisie en Omgevingsverordening*
Ook de omgevingsvisie Overijssel en de Omgevingsverordening Overijssel gelden als richtinggevende kaders. Momenteel is de provincie bezig met het uitwerken van een nieuwe Omgevingsvisie.

Daarnaast zijn sectorale visies van belang voor de omgevingsvisie waar het gaat om de fysieke leefomgeving.

ARGUMENTEN

Het plan van aanpak gaat in op ontwikkelingen en vraagstukken die vragen om een omgevingsvisie, met als belangrijkste argumenten:

1. We begeven ons in een tijd waarin meerdere vraagstukken in de leefomgeving spelen of gaan spelen, terwijl de fysieke ruimte maar één keer in te richten is. Bijvoorbeeld in het buitengebied van Olst-Wijhe, waar opgaven zoals de energietransitie, landbouwtransitie en woonopgave allemaal om ruimte vragen. Ruimte die maar één keer in te zetten is. De omgevingsvisie is de kans om integrale afwegingen te (kunnen) maken en waar nodig focus aan te brengen. Daarnaast bleek dat gaandeweg de uitvoering van de Structuurvisie (die in 2017 vastgesteld is) meer behoefte is aan focus en integrale, afgewogen keuzes.

2. Het plan van aanpak dient als basis voor de omgevingsvisie. De Omgevingswet, die volgens huidige planning op 1 juli 2023 ingevoerd wordt, verplicht ons om binnen drie jaar na invoering een omgevingsvisie vast te stellen. Aangezien de huidige vraagstukken en complexiteit ervan vragen om een integrale afweging en langetermijnvisie is het voorstel door te gaan met het voorbereiden op de visie, ongeacht wanneer de omgevingswet ingevoerd wordt.

DRAAGVLAK

Het definitieve plan van aanpak gaat in op de uitgangspunten wat betreft draagvlak en het betrekken van inwoners, maatschappelijke organisaties en ketenpartners. De huidige en vorige gemeenteraad hebben op verschillende manieren input gegeven op het plan van aanpak, wat verwerkt is in het plan van aanpak. Het raadsvoorstel gaat hierop in.

DUURZAAMHEID

Duurzaamheid is één van de thema's die onderdeel is van de omgevingsvisie, zoals het beleidsmatig borgen van de afspraken die in het kader van de RES zijn gemaakt.

RISICO'S (financieel/juridisch)

Een risico is dat parallel lopende processen qua tijdspad die, bijvoorbeeld door vertraging, niet stroomlijnen met het tijdspad van de omgevingsvisie en waardoor de planning uit de pas loopt of waardoor een volledige integrale afweging niet mogelijk is. Het gaat om besluitvormingsprocessen, al dan niet regionaal, over opgaven die een plek moeten krijgen in de visie en waar sprake kan zijn van wederzijdse afhankelijkheid. Momenteel is dat niet aan de orde, maar denk bijvoorbeeld aan besluitvormingsprocessen over de regionale energiestrategie, de gebiedsgerichte aanpak stikstof of de provinciale omgevingsvisie. Maatregelen zijn een zorgvuldige voorbereiding en planning, eventueel een aanpassing aan de planning van de visie (als er sprake is van grote samenhang tussen het parallelle proces en de omgevingsvisie) of het werken met een '1.0 versie' van de omgevingsvisie die later bijgesteld wordt. Daarnaast zijn meer gangbare risico's denkbaar, zoals onvoldoende capaciteit en tijd bij ambtelijke medewerkers om goede inbreng te leveren (maatregel: tijdig inbrengen in jaarlijkse teamplannen), onvoldoende inbreng van de samenleving (maatregel: participatiestrategie gaandeweg aanpassen) of onvoldoende middelen (maatregel: goed budgetoverzicht en eventuele tekorten tijdig signaleren).

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

Voor het opstellen van de omgevingsvisie is in de begroting van de Omgevingswet in totaal een bedrag opgenomen van € 325.000 (conform collegevoorstel 40017-2020), verdeeld over 2021 t/m 2024:

2021	2022	2023	2024
€ 67.500,00	€103.000,00	€103.000,00	€51.500,00

Aangezien het een langdurig traject is willen wij u periodiek, bijvoorbeeld elk halfjaar, informeren over de financiën en of het nodig is om tussentijds financieel bij te sturen. Zo zijn de benodigde middelen mede afhankelijk van het nog te kiezen externe bureau en het offertebedrag, wat nu nog niet bekend is. Daarnaast worden gaandeweg nog keuzes gemaakt in het proces, die van invloed kunnen zijn op de benodigde financiën, bijvoorbeeld de keuze om wel of geen plan-m.e.r. uit te laten voeren.

AANPAK/UITVOERING

Na vaststelling van het plan van aanpak starten we met de uitvoering ervan, te beginnen bij het organiseren van interne startbijeenkomsten en het starten van de aanbestedingsprocedure om een extern bureau te vragen om de gemeente te begeleiden bij het opstellen van de omgevingsvisie. We kiezen voor een extern bureau omdat een bureau expertise en ervaring biedt die wij niet in huis hebben en daarnaast is het opstellen van een nieuw instrument als de omgevingsvisie een grote opgave voor een kleine organisatie als Olst-Wijhe. Het bureau vragen wij ook om een concreet voorstel te doen wat betreft de participatie-aanpak.

Onderstaande schema uit het plan van aanpak geeft de planning weer:

